

ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ВНУТРІШНІХ СПРАВ
КРИМІНОЛОГІЧНА АСОЦІАЦІЯ УКРАЇНИ
МІЖРЕГІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ
КИЇВСЬКИЙ МІЖНАРОДНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ЗАХІДНО-РЕГІОНАЛЬНА АСОЦІАЦІЯ КЛУБІВ ЮНЕСКО
АКАДЕМІЯ ЮРИДИЧНИХ НАУК МОЛДОВИ
ІНСТИТУТ ДЕМОКРАТІЇ МОЛДОВИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПРАВОВИХ НАУК УКРАЇНИ
МІНІСТЕРСТВО ЮСТИЦІЇ УКРАЇНИ

ПРАВО.UA

LAW.UA

KHARKIV NATIONAL UNIVERSITY OF INTERNAL AFFAIRS
CRIMINOLOGICAL ASSOCIATION OF UKRAINE
INTERREGIONAL ACADEMY OF PERSONNEL MANAGEMENT
KYIV INTERNATIONAL UNIVERSITY
WEST REGIONAL ASSOCIATION OF UNESCO CLUBS
ACADEMY OF LAW SCIENCE OF MOLDOVA
INSTITUTE FOR DEMOCRACY OF MOLDOVA
NATIONAL ACADEMY OF LEGAL SCIENCES OF UKRAINE
MINISTRY OF JUSTICE OF UKRAINE

№ 3, 2018

Спеціалізоване
видавництво

Specialized
publishing house

ЗМІСТ

КОНСТИТУЦІЙНЕ ПРАВО

ЛОЩИХІН О.М., МАРУЛІН О.О., ЩЕРБАНЬ Є.В. КОНСТИТУЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ СТАНОВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ МУНІЦИПАЛЬНОЇ ДЕМОКРАТІЇ В СУЧАСНІЙ УКРАЇНІ.....	5
КАМІНСЬКА Н.В., ПАЛЮХ А.Я. МІЖНАРОДНО-ПРАВОВІ СТАНДАРТИ У СФЕРІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ТА СПОРТУ І ЇХ ІМПЛЕМЕНТАЦІЯ У НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ.....	10

ТЕОРІЯ, ІСТОРІЯ ДЕРЖАВИ І ПРАВА

БІБА Ю.В. ІСТОРИКО-ПРАВОВИЙ НАРИС РОЗВИТКУ КРИМІНАЛЬНО-ВИКОНАВЧОГО ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ В ПЕРІОД З 2004 ПО 2016 РІК.....	14
--	----

АДМІНІСТРАТИВНЕ ПРАВО

ШУБА Б.В., ЮЛДАШЕВ О.Х. УПРАВЛІНСЬКІ (АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВІ) ПРОБЛЕМИ ЕКОНОМІКИ ТА ШЛЯХИ ЇХ ВИРІШЕННЯ.....	21
ПІЛЯЙ І.В., РИБАЛКА Н.О., ТЕРЕЩУК Г.А. МЕЖІ ДОПУСТИМОЇ ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІДКРИТОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ КЕРІВНИКА ОРГАНУ ПРОКУРАТУРИ.....	32
МИКИТЮК М.А. ТЕОРЕТИКО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ЗАСТОСУВАННЯ ВОГНЕПАЛЬНОЇ ЗБРОЇ ВІЙСЬКОВОСЛУЖБОВЦЯМИ УДО УКРАЇНИ	37
РУСЕЦЬКИЙ А.А. ЗАРУБІЖНИЙ ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ВЗАЄМОДІЇ ТА КООРДИНАЦІЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ НА РЕГІОНАЛЬНОМУ РІВНІ (НА ПРИКЛАДІ КРАЇН З ДЕЦЕНТРАЛІЗОВАНОЮ МОДЕЛЛЮ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ВНУТРІШНЬОЇ БЕЗПЕКИ).....	44

РЕЙДЕРСТВО ЯК ЗАГРОЗА НАЦІОНАЛЬНІЙ БЕЗПЕЦІ УКРАЇНИ

ЗАГУМЕННА Юлія Олександрівна - кандидат юридичних наук, доцент, професор кафедри теорії та історії держави і права факультету №1 Харківського національного університету внутрішніх справ

В статье исследован феномен рейдерства как угрозы национальной безопасности Украины. Определены признаки и виды рейдеров в соответствии с инструментов захвата. Установлены основные направления по противодействию рейдерству в Украине, с учетом изменений законодательства и внутренней, и внешней политики государства, состояния экономического и социального развития.

Ключевые слова: рейдерство, национальная безопасность, слияние и поглощение, экономическая безопасность, преступность.

Постановка проблеми

Проголошення та реалізація Україною стратегії європейської інтеграції як головного пріоритету зовнішньої та внутрішньої політики обумовлює необхідність забезпечення національної безпеки як комплексу заходів щодо захисту національних інтересів і гарантування безпеки особи, суспільства і держави від зовнішніх та внутрішніх загроз у всіх сферах життєдіяльності, чіткої визначеності держави у стратегічних пріоритетах і цілях, які мають відповідати викликам і загрозам сьогодення, її інтеграції у сучасні системи міжнародної і регіональної безпеки. Одним з пріоритетів національних інтересів є створення конкурентоспроможної, соціально орієнтованої ринкової економіки та забезпечення постійного зростання рівня життя і добробуту населення [1], що визначає важливу роль економічної безпеки як складової цілісної системи національної безпеки України. У цьому контексті особливо гостро постають питання

протидії злочинності, запобігання злочинам та іншим правопорушенням і профілактичної роботи з населенням.

Серед викликів та загроз, які негативно впливають на стан національної безпеки України, слід віднести неефективність захисту права власності, відсутність умов для формування необхідного інвестиційного потенціалу в національній економіці, зокрема розвинених фінансового та фондового ринків, несприятливий макроекономічний та політико-правовий клімат для залучення іноземних інвестицій та розвитку внутрішнього інвестиційного процесу. На тлі зазначених процесів стурбованість громадськості та підприємців України викликає поширення протиправних схем перерозподілу та відчуження власності на ринку злиття та поглинання підприємств. Феномен «рейдерства» останнім часом набув значного поширення в Україні, можна бачити, що в засобах масової інформації дедалі частіше з'являються публікації про факти рейдерського захоплення власності.

Стан наукової розробки проблеми

Сьогодні проблема рейдерства є об'єктом вивчення та дослідження багатьох учених, але не втрачає своєї актуальності. Основні напрями діяльності держави у сфері забезпечення національної безпеки та протидії рейдерству розглядалися О. М. Бандуркою щодо ролі правоохоронних органів у зміцненні фінансової безпеки держави, В. В. Сокуреном щодо державної безпеки, В. А. Ліпканом у науковій добірці з проблем національної безпеки.

ства, В. В. Крутовим висвітлено сучасні виклики й загрози економічній діяльності підприємств, О. М. Литвиновим стосовно зовнішніх корупційних загроз безпеці України, Ю. А. Берлач розглядав адміністративно-правовий механізм протидії рейдерству та ін., але зазначена політико-економічна ситуація потребує додаткового дослідження основних напрямів забезпечення національної безпеки України та протидії рейдерству.

Відповідно, **метою** статті є дослідження рейдерства як загрози національній безпеці України, встановлення основних напрямків протидії рейдерству в Україні, з урахуванням змін законодавства та внутрішньої та зовнішньої політики держави, стану економічного й соціального розвитку.

Виклад основного матеріалу

За даними рейтингу, складеного на основі показників за 2017-2018 роки, фахівцями Всесвітнього економічного форуму, Україна посідає 113 місце у списку країн із найвищим рівнем злочинності, який складається із 137 країн та 81 місце у рейтингу рівня впливу організованої злочинності на бізнес [2]. Крім цього, у міжнародному рейтингу найбезпечніших для життя країн «Global Peace Index», Україна у 2018 році посіла 152 сходинку із 163 можливих. У свою чергу, для розуміння масштабів проблеми необхідно зазначити, що у 2009, 2010-2013, 2014, 2015, 2016-2017 роках Україна займала 118, 120, 144, 152, 156 місця у вказаному вище рейтингу відповідно [3]. З 2013 року в Україні зафіксовано 1690 рейдерських захоплень, у тому числі 539 - за останні півтора року. Найбільша кількість рейдерських атак сталася в 2017 році - 414. Найменша зафіксована в 2014 році - 234. Генеральна прокуратура України відносить до рейдерських захоплень правопорушення, які проходять за двома статтями кримінального кодексу: протидія законній господарській діяльності (ст. 206 КК) та протиправне заволодіння майном підприємства, установи, організації (ст. 206-2 КК). Протидія законній господарській діяльності зустрічається майже у три рази частіше [4]. Про масштаб цього явища свідчить той факт, що об'єктами атак з боку рейдерів вже стали великі компанії, а також

підприємства, де контрольний пакет акцій належить державі.

Наведені вище показники зумовлюють актуальність розгляду рейдерства як суттєвої загрози національній безпеці у внутрішньополітичній, соціально-економічній та інформаційній сферах.

Суспільна небезпека рейдерства проявляється у підриві економічної безпеки держави, негативному впливі на міжнародний імідж країни, зниженні її інвестиційної привабливості, оскільки динаміка закордонного інвестування в економіку України визначається насамперед такими факторами, як внутрішня політична стабільність, характер і темпи здійснення ринкових реформ, сприятливі зовнішньоекономічні умови, стабільність економічного законодавства, гарантії недоторканості приватної власності та закордонних вкладень тощо.

У більшості випадків науковці розглядають рейдерство як систематичну недружню діяльність суб'єктів господарювання, спрямована на несилове (або силове) отримання контролю над активами інших суб'єктів економічної діяльності всупереч їх волі як законними, так і незаконними методами із завданням їм економічних та інших видів збитків, що здійснюється з використанням недостатності правової бази, шляхом ініціювання бізнес-конфліктів та з корупційним використанням адміністративних та силових ресурсів [5, с.80-84]. Бердач Ю. А. визначає рейдерство як процес одержання контролю над підприємством (чи його майном) всупереч волі законного власника/власників, що здійснюється вчиненням протиправних дій з метою швидкого перепродажу об'єкта рейдерського нападу чи подальшого управління ним [6, с.12].

Крім цього, рейдерство можна розглядати як одну із форм реалізації недружніх злиттів і поглинань, яка характеризується застосуванням неправомірних засобів та методів впливу на компанію. Вітчизняні і зарубіжні науковці поділяють злиття і поглинання на два основні види: дружні (добровільні) та недружні (ворожі). При всьому цьому вітчизняні правники часто змішують поняття «недружнє поглинання (придбання)» і «поглинання із застосуванням незаконних методів». Слід відмітити, що далеко не кожне недружнє поглинання

носить незаконний характер. Поглинання набуває кримінально-правового забарвлення лише тоді, коли у конкретному прояві недружного поглинання додатково з'являються ще й ознаки незаконного поглинання. І.М. Зелениця зазначає, що за своєю юридичною природою недружнє поглинання може мати як законний (із застосуванням легальних методів набуття контролю над суб'єктом господарювання), так і незаконний характер (у випадку застосування силових заходів захоплення майнових комплексів підприємств, окремих видів майна тощо). Таким чином, за формою зовнішнього вираження недружнє поглинання можна розділити на правові та неправові [7, с. 146-147.].

За результатами матеріалів Комітету з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності, рейдерство визначено одним із видів організованої злочинної діяльності, що передбачає вчинення низки злочинів, пов'язаних спільним умислом на протиправне захоплення чужої власності, поєднане з використанням неправосудних судових рішень та корупції у правоохоронних органах. Це, насамперед, злочини загальнокримінальної спрямованості (шахрайство, грабіж, підробка документів тощо), службові злочини (зловживання владою або службовим становищем, перевищення службових повноважень, хабарництво тощо), злочини проти правосуддя (постановлення завідомо неправосудного рішення, ухвали або постанови, завідоме неправдиве показання тощо).

Основною ознакою рейдерства є вчинення протиправних дій із заволодіння чужою власністю під прикриттям зовні законних підстав:

- вирішення бізнес-конфлікту;
- поновлення порушених прав міноритарних акціонерів;
- усунення від керівництва неефективного менеджменту тощо.

Головними ознаками кримінального рейдерства в Україні є:

- організований характер рейдерської діяльності;
- забезпечення злочинного результату шляхом вчинення низки протиправних діянь кримінального характеру (підробка документів, хабарництво, застосування фізичного та

психічного насильства тощо), об'єднаних метою заволодіння чужою власністю;

- залучення до рейдерських нападів корумпованих представників органів влади та правоохоронних органів;

- використання неправосудних рішень суду для юридичного прикриття рейдерського нападу та отримання можливості розпоряджатися чужим майном;

- надзвичайно висока рентабельність рейдерської діяльності [8].

Відповідно до інструментів захоплення, що використовуються, рейдерів поділяють на такі види:

«Білі рейдери» – ті, які зазвичай діють у межах чинного законодавства і використовують для досягнення мети різні маніпуляції з акціями і прогалини в корпоративному праві.

«Сірі рейдери» – ті, які застосовують сумнівні засоби (наприклад, подвійний реєстр, фальсифікацію результатів виборів акціонерів), балансуючи на межі закону.

«Чорні рейдери» – ті, які використовують усі інструменти захоплення, включаючи підробку документів, реєстрацію компаній на підставних осіб, підкуп працівників правоохоронних органів, посадових осіб органів управління і державних виконавців та насильницькі дії. До таких дій слід віднести, пред'явлення сторонніми особами керівництву компанії підробленого рішення суду, що зобов'язує передати акції неіснуючій особі (фізичній або юридичній), за якою, природно, ці акції і реєструються, після чого негайно продаються іншій (нефіктивній) особі - добросовісному набувачеві акцій. Нерідко «чорні рейдери» застосовують для захоплення підприємства фізичну силу і залякування, залучаючи «бійців» із вогнепальною зброєю (таке правопорушення називають індикатором рейдерства).

«Грінмейлери» (від англ. Greenmail (букв. зелена пошта) - корпоративний шантаж) – рейдери-шантажисти, які заважають акціонерному товариству вести нормальну господарську діяльність. У результаті цього робота підприємства паралізується, і воно змушене викуповувати акції у таких рейдерів за дуже високу ціну [9, с. 39]. Даний вид рейдерства є найбільш «необразливим» видом українського рейдерства (цікаво, що на заході взагалі не вважається рейдерством).

Грінмейл, або корпоративний шантаж, у класичному розумінні являє собою комплекс різних корпоративних дій, що вживаються міноритарним (дрібним) акціонером з метою змусити товариство або основних його акціонерів придбати акції, що належать цьому міноритарію, та за досить високою ціною. Іншими словами, грінмейл є різновидом високоінтелектуального вимагання [10, с. 120].

«Чорні» або «криваві» рейдери – це найнебезпечніший вид рейдерства. Вони використовують усі інструменти для захоплення, включаючи і кримінальні: підробка документів, реєстрація компаній на підставних осіб, підкуп силових структур, чиновників, суддів.

У більш розвинених країнах це робиться іншими способами, шляхом використання економічних важелів із: аналізу ринку, з'ясування кон'юнктури, участі у біржових торгах, іграх па ринку цінних паперів і т.п. У той час, як у майже всіх пострадянських країнах, з особливостями їх правової системи, все це відбувається із використанням судів, поліції, судових виконавців, за «мовчазної згоди» прокуратури [11, с.8,12].

В Україні чітких меж між вказаними видами рейдерства немає. Адже, як показує практика, завершитись «чорним, кривавим рейдерством» може і звичайне, нібито законне поглинання підприємства. Відсутність чіткого поділу легального (дружнього) поглинання від явно бандитського захоплення призводить до того, що злочинці уникають кримінальної відповідальності і їх дії не відмежовуються від правомірного поглинання.

Основною відмінністю «рейдерства по-українськи» від зарубіжних аналогів є те, що у Європі поглинання компаній зазвичай закінчуються вдосконаленням технологічного ланцюга виробництва, підвищенням вартості акцій, взагалі є ефективним інструментом у системі перерозподілу власності, адже передбачає реструктуризацію підприємства з подальшим його «здоровленням та виведенням на якісно повий рівень». У той час, як в Україні в результаті рейдерських атак наноситься значна шкода економіці як окремого підприємства, так і держави в цілому.

Світова практика країн з розвинутою ринковою економікою свідчить про те, що у тих випадках, коли рейдерство в межах закону,

то це не завдає жодного руйнівного впливу, адже злиття і поглинання це нормальні природні процеси, у разі їх чіткого законодавчого визначення та, відповідно, регулювання.

За результатами опитування працівників прокуратури щодо поширеності, динаміки, причин та умов існування «рейдерства» в Україні А.М. Орлеан зазначає, що до найбільш ефективних засобів протидії «рейдерству» опитувані відносять: 39% - суттєве зменшення рівня корупції в судових і правоохоронних органах; 31% - встановлення кримінальної відповідальності за такі дії; 16% - удосконалення корпоративного законодавства та 14% - внесення до регулятивного законодавства змін, які зменшили б ризик недооцінки активів підприємства під час продажу [12, с. 42]. Результати опитування додатково свідчать про необхідність комплексного підходу до виваженого вирішення проблеми протиправних захоплень підприємств в Україні - одними лише кримінально-правовими засобами це складне явище навряд чи вдасться подолати.

Рейдерство не тільки сповільнює темпи економічних перетворень, створюючи багато нововведень, але й загрожує самому ходу реформ, створює серйозні загрози національній безпеці суспільства і держави. Виходячи з цього, в умовах перехідного періоду протидія рейдерству повинна здійснюватися на основі використання двох прогностичних моделей:

– «силова модель», що має більше підстав для реалізації в найближчій перспективі з метою подолання пікових показників;

– «демократична модель», що має більше віддалені перспективи розвитку і реалізації. На сучасному етапі перед правоохоронними органами України пріоритетним є завдання з організації протидії рейдерству, а для цього необхідно, перш за все організувати тісну взаємодію між ними, скоординувати їх дії.

Особлива роль держави у протидії рейдерству обумовлена самою природою її соціального призначення. Як форма політичної організації суспільства, вона має на центральному, регіональному і місцевому рівнях відповідні владні повноваження, має у своєму розпорядженні соціальні, культурно-виховні, примусові, а також інші засоби впливу і несе перед громадянами обов'язок надійно захищати їх від протиправних посягань.

Основними цілями політики в цій області, на погляд автора, є:

- чітке визначення пріоритетів і шляхів протидії рейдерству і боротьби зі чинністю взагалі в сучасних умовах;
- удосконалення законодавства, організації, засобів і методів протидії, запобігання і припинення протиправних діянь, усієї діяльності кримінальної юстиції;
- забезпечення активної, наступальної протидії рейдерству, досягнення в рамках перехідного періоду перелому в ситуації економічної безпеки. Виконанню зазначеної мети повинні сприяти заходи, спрямовані на: створення атмосфери суспільної нетерпимості до рейдерства, особливо у бізнес середовищі;
- мінімізацію дії криміногенних факторів, поступове усунення деяких з них сфери злиття та поглинань компаній;
- припинення зрощування кримінальних і владних структур, подальшого розширення і консолідації організованої та інших найнебезпечніших форм прояву злочинності у сфері рейдерства;
- недопущення втягування в неї нових соціальних груп, витиснення рейдерства зі стратегічних галузей економіки;
- зниження рівня корупції і криміналізації економіки; створення надійних заслонів ескалції кримінального насильства; обмеження фонових явищ, які супроводжують рейдерство.

Рейдерство як соціально-економічне, суспільно-політичне явище є не обов'язковим, але природнім продуктом трансформації економіки і провокується системними недоліками державної політики у сфері розвитку корпоративних відносин, відносин власності та захисту приватних інвестицій у корпоративні цінні папери. Зволікання з усуненням цих недоліків може загрожувати національній економічній безпеці, оскільки рейдерство підтримує економічно-правовий базис функціонування національної економіки, формує негативний інвестиційний імідж країни, гальмує демократичні перетворення в суспільстві.

Висновки

Таким чином, можна зробити певні висновки, що на сьогодні існує певна неузгодженість наукових позицій щодо питань про по-

няття, конкретні способи та суб'єктів протидії «рейдерству». Висловлені підходи, з одного боку, збільшують коло можливих варіантів якщо не подолання, то принаймні мінімізації проблеми «рендерства». З іншого боку, розмаїття точок зору й авторських підходів сигналізують про багатовимірність і високу мінливість проявів цього феномену, його юридично визнану нестабільність. Активні наукові пошуки у цьому напрямку є позитивними, але однак вони симптоматизують про відсутність однозначності щодо змісту феномену «рендерства», наділення його чіткими юридичними ознаками.

Протиправне захоплення суб'єктів господарювання не лише безпосередньо посягає на відносини вільної ринкової економіки, а має значно більший масштаб негативного впливу - загрожуює національній безпеці держави в разі здійснення «рейдерських» захоплень підприємств, діяльність яких пов'язана з вирішенням стратегічних питань (наприклад, транспортна та енергетична сфери, добування корисних копалин). Не варто забувати і про постраждалих власників протиправно захоплених суб'єктів господарювання, а також про широке коло осіб, соціальна захищеність яких істотно знижується внаслідок скорочення робочих місць, позбавлення можливості користуватись товарами і послугами, виробленими на захопленому підприємстві тощо.

Подолання рейдерства є першочерговим спільним завданням суспільства, бізнесу і влади на сучасному етапі економічного розвитку України та вимагає здійснення скоординованих комплексних заходів усіма гілками державної влади - законодавчої, виконавчої, судової. Рішучі невідворотні кроки у подоланні цього ганебного явища зумовлюються цивілізаційним євроінтеграційним вектором розвитку України.

Література

1. Про національну безпеку України : Закон України : від 21 червня 2018 р., №2469-VIII //Офіційний вісник України. 2018 р., № 55, стор. 51, стаття 1903, код акта 90815/2018.
2. Competitive Rankings. Global Competitiveness Index 201-2018: веб-сайт. URL: <http://reports.weforum.org/global-competitiveness-index-2017-2018/competitiveness->

АНОТАЦІЯ

У статті досліджено феномен рейдерства як загрози національній безпеці України. Визначено ознаки та види рейдерів відповідно до інструментів захоплення. Встановлено основні напрямки щодо протидії рейдерству в Україні, з урахуванням змін законодавства та внутрішньої та зовнішньої політики держави, стану економічного й соціального розвитку. Зроблено висновок, що на сьогодні існує певна неузгодженість наукових позицій щодо питань про поняття, конкретні способи та суб'єктів протидії «рейдерству». Висловлені підходи, з одного боку, збільшують коло можливих варіантів, якщо не подолання, то хоча б мінімізації проявів «рейдерства». З іншого боку, розмаїття поглядів науковців сигналізують про багатовимірність і високу мінливість проявів цього феномену, його юридично визнану нестабільність. Активні наукові пошуки у цьому напрямку є позитивними, але однак вони симптоматизують про відсутність однозначності щодо змісту феномену «рейдерства», наділення його чіткими юридичними ознаками.

Ключові слова: рейдерство, національна безпека, злиття та поглинання, економічна безпека, злочинність.

SUMMARY

The author of the article has studied the phenomenon of raidership as a threat to the national security of Ukraine. The features and types of raiders have been determined in accordance with the manners of the acquisition by seizure. The author has established the main directions of counteracting raidership in Ukraine, taking into account the amendments in legislation, internal and foreign policy of the state, the state of economic and social development. It has been concluded that nowadays there is a certain inconsistency of scientific positions on the issues about the concepts, concrete methods and subjects of counteraction to "raidership". These approaches, on the one hand, increase the range of possible options, if not overcome, at least minimize the manifestations of "raidership". On the other hand, the diversity of views of scholars signalize on the multidimensionality and high variability of the manifestations of this phenomenon, on its legally admitted instability. Active scientific studies in this direction are positive, however they signalize on the lack of unambiguousness regarding the content of the phenomenon of "raidership", endowing it with clear legal features.

[rankings/#series=EOSQ033](#) (дата звернення 23.11.2018).

3. У рейтингу безпечності країн світу Україна піднялась на дві позиції, - дослідження. РБК-Україна: веб-сайт. URL: <https://www.rbc.ua/ukr/news/rejtinge-bezopasnosti-stran-mira-ukraina-1530297085.html> (дата звернення 23.11.2018).

4. З 2014 року кількість рейдерських захоплень зростає щороку : веб-сайт. URL: <https://opendatabot.ua/blog/198-raiders> (дата звернення 26.11.2018).

5. Колеснік М. А. Рейдерство в Україні: загальна характеристика та основні тенденції розвитку / М. А. Колеснік // Право і Безпека. №1 (38). С.80-84.

6. Адміністративно-правове забезпечення протидії рейдерству в Україні [Текст] : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.07 - Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право / Ю. А. Берлач ; кер. роботи В. М. Бевзенко ; офіц. опон.: Х. П. Ярмачі, В. Т. Комзюк ; Запорізь. нац. ун-т. Київ : [б. в.], 2014. 20 с.

7. Зелениця І.М. Захист прав учасників корпорація від недружніх поглинань / І.М. Зелениця // Вісник НТУУ «КПІ». Політологія. Соціологія. Право. 2012. № 2. С. 146-150.

8. Шляхи подолання рейдерства: удосконалення законодавства та посилення реагування правоохоронних органів на протиправні дії його організаторів і виконавців: Матеріали комітетських слухань, проведених 17 вересня 2008 року [Текст]. Київ : Б. в., 2008. 196 с.

9. Грек Б. М. Про окремі аспекти протиправного перерозподілу власності в Україні / Б. М. Грек // Вісник Верховного Суду України. 2008. № 10. С. 38-44.

10. Беліков О. Чи насправді грінмейлери є санітарами бізнесу? / О. Беліков // Юридичний журнал. 2007. № 3. С. 120-123.

11. Зеркалов Д. В. Рейдеры: пособие. К.: КНТ, 2007. 188 с.

12. Орлеан А. Незаконне заволодіти активами юридичних осіб в Україні (деякі результати опитування прокурорів). Вісник Національної академії прокуратури України. 2008. № 4. С. 41-46.